

Radnóti Miklós

Páris

A Boulevard St Michel s a Rue
Cujas sarkán egy kisé lejít a járda.
Nem hagytalak el gyönyörű
vad ifjúágom, hangod mintha tárna
visszhangzana, szívemben szól ma még.
A Rue Monsieur le Prince sarkán lakott a pék,

S balról, a park nagy fái közt
az egyik úgy sárgált az égre, mintha
előre látná már az ősz.
Szabadság, bosszucombu drága nimfa,
aranyló alkonyatba öltözött,
bujkál-e még a fátylas fák között?

Mint hadsereg vonult a nyár,
port vert az úton és dobolva izzadt,
bűs pára szállt utána már
s kétoldalt szerteszét lengett az illat.
Délben még nyár volt s délután esős
homlokkal vendégségbe jött az édes ősz.

Úgy éltem akkor, mint gyerek,
kedvemre, s úgy is, mint tudóskodó
öreg, ki tudja már: a föld kerek.
Zöld voltam még s szakállam mint a hó.
Sétáltam és kinek volt gondja rá?
Később leszálltam én a forró föld alá.

Hol vagytok ó, felzengő állomások:
CHÂTELET–CITÉ–St MICHEL–ODÉON!
s DENFERT–ROCHEREAU, – úgy hangzol mint egy átok.
Térkép virágzott foltos nagy falon.
Hol vagytok ó! – kiáltok. Hallgatózom.
És zúgni kezd a testszag és az ózon.

S az éjszakák! az éji vándorút
a végekről a Quartier felé!
Páris felett a furcsán elborult
hajnal mégegyszer felszürkellik-é
mikor a versírástól részegen
és félig alva már aludni vetkezem?

Ó, visszatérni! tűnő életem
nehéz sodrából lesz-e még erőm?
A lent bűzölgő olesó étterem
macskája páرزott fönt a háztetőn.
Hogy nyávozott! Mégegyszer hallom-é?
Akkor tanultam meg, hogy hajdanán milyen
ricsajban úszhatott a hold alatt Noé.

1943. augusztus 14.

Au coin du Boul' Mich' et de la
rue Cujas le trottoir un peu s'incline.
Je ne t'ai pas laissée, ô ma
belle et folle jeunesse, et dans ce puits de mine,
mon cœur, ta voix résonne et devant les yeux j'ai
la rue Monsieur-le-Prince avec son boulanger.

A gauche dans le Luxembourg
un arbre aux feuilles qui jaunissent
sentait l'automne et son retour.
O liberté, nymphe chérie aux longues cuisses,
toi que le crépuscule habillait d'or,
les grands arbres voilés te cachent-ils encor ?

L'été passant comme une armée
dans la poussière et la sueur battait tambour;
une vapeur, une fraîcheur toute embaumée
montait sur son passage et flottait alentour.
A midi c'était encor l'été, mais ensuite
l'automne au front de pluie arrivait en visite.

Moi j'allais à ma guise alors comme un enfant,
un blanc-bec à la barbe grise
qui sait bien que la terre est ronde et qui n'attend,
le vieux cuistre, plus de surprises.
J'allais... Qui donc avait souci de ce passant ?
Plus tard je descendais sous le pavé brulant.

Je vous évoque, noms sonores,
ô Châtelet, Cité, Saint-Michel, Odéon !
Où êtes-vous ? Et toi, Denfert, âpre juron ?
Sur un grand mur taché le plan semblait éclore...
Où êtes-vous ? J'écoute... Et j'entends bourdonner
l'odeur des corps humains et des trottoirs mouillés.

Et les nuits ! O vagabondages
des faubourgs au Quartier Latin !
Sur l'aube de Paris quel étrange nuage !
Reverrai-je tout gris s'y lever le matin,
quand tombant de sommeil, ivre de rimailleur,
l'heure vient pour dormir de se déshabiller ?

O pouvoir m'arracher au cours
de mon destin ! Revoir un jour
la gargote en-bas dans le cour,
son chat qui sur le toit là-haut pleurerait d'amour !
Entendre ses cris de naguère !
C'est là que j'ai compris dans quel charivari
sous la lune autrefois les Noë navigèrent.

14 août 1943.

JEAN-LUC MOREAU FORDÍTÁSA